

Kunstmatige intelligentie in het EPD vermindert de administratielast van zorgverleners

Het UMC Groningen (UMCG) en Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis (ETZ) zetten generatieve kunstmatige intelligentie (AI) in om de werkdruk van hun personeel te verlichten. De AI wordt ingezet in het Elektronisch Patiëntendossier (EPD) en schrijft conceptantwoorden op vragen van patiënten. De zorgverlener hoeft dit alleen nog te checken en te versturen. Dit levert de ziekenhuizen nu al tijds winst op, terwijl dit nog maar een begin is in het verkennen van de mogelijkheden van deze AI. Hoe is deze bijzondere innovatie ontstaan?

Antwoordsuggestie op patiëntvragen

De AI wordt ingezet in het EPD dat ontwikkeld is door leverancier Epic. Hiervoor wordt het AI-taalmodel GPT-4 gebruikt, wat steeds bekender wordt door de toepassing ChatGPT. De kunstmatige intelligentie 'leest' de vragen die een patiënt in het EPD stelt, en genereert hier zelf een antwoord op. Deze toepassing wordt 'Antwoordsuggestie' genoemd. Het bespaart de zorgverlener tijd en moeite, en ook de patiëntervaring wordt verbeterd. Zij ontvangen namelijk een snellere, uitgebreidere en soms zelfs meer empathische reactie op hun vragen. [Generatieve AI](#) - kunstmatige intelligentie die zelf nieuwe tekst creëert op basis van instructies en input - is niet eerder op deze manier toegepast in het EPD.

"Het is heel simpel: als zorgverleners minder tijd hoeven te besteden aan administratieve taken, is er meer tijd voor de patiënt."

Unieke samenwerking met vele

mogelijkheden

EPD-leverancier Epic heeft het UMCG en ETZ in 2023 uitgekozen om deze technologie te testen. De ziekenhuizen zijn hiermee niet alleen koplopers in Nederland, maar zijn zelfs onderdeel van een wereldwijde pre-pilot voor het toepassen van generatieve AI in Europa. Epic ontwikkelt de functionaliteiten, en het UMCG en ETZ trekken gezamenlijk op bij de implementatie. Denk hierbij aan de testcycli, randvoorwaarden zoals privacy, data, veiligheid en *prompt engineering* (het instrueren van modellen). De organisaties werken nauw samen door kennis en ervaringen te delen. Deze innovatie is hiermee niet alleen technisch baanbrekend, maar staat ook voor een unieke internationale samenwerking.

Er worden nog veel meer opties en toepassingen ontwikkeld door Epic. Andere functionaliteiten zoals het samenvatten van notities en het transcriberen van audio naar tekst bevinden zich momenteel in de pilotfase, en zullen dit jaar nog uitgerold worden.

“Het is prachtig om te zien waar kunstmatige intelligentie toe in staat is. Maar de zorg blijft mensenwerk: er is altijd een arts of verpleegkundige die het antwoord checkt voordat we het verzenden. Kunstmatige intelligentie kan het werk ondersteunen en makkelijker maken, maar zorgprofessionals zijn voorlopig onvervangbaar in de zorg.”

Tom van der Laan, KNO-arts en Chief Medical Information Officer (CMIO) in het UMCG

Wat levert het op?

Het is duidelijk dat deze innovatie veel tijdswinst gaat opleveren. Het automatisch genereren van antwoorden op patiëntenvragen scheelt circa 30 minuten aan administratielast per zorgverlener per week. Dit vertaalt zich grofweg naar een mogelijke besparing van 250 uur per maand per organisatie. Deze significante verlaging van de administratielast draagt bij aan medewerkerstevredenheid. Het maakt het werk efficiënter, ‘saai’ taken kosten minder tijd, en de patiëntervaring en kwaliteit van zorg verbeteren.

Het UMCG heeft als academisch ziekenhuis een onderzoekslijn opgesteld voor de wetenschappelijke onderbouwing van toegepaste AI in de zorg. Meer informatie over de impact van deze innovatie volgt dus nog.

Implementatie en toekomst

Het inzetten van generatieve AI voor automatische antwoorden is nog maar het topje van de ijsberg. De komende jaren zal AI een vanzelfsprekend onderdeel van ons leven, en dus ook het werk in de zorg worden. Een goede, grondige implementatie is dus nu al heel belangrijk. Dat begon voor het UMCG en ETZ bij interne afstemming en belegging van verantwoordelijkheden. Dit is in een zo vroeg mogelijk stadium van het traject opgepakt, waardoor op elk moment helder was welke informatie, taak en verantwoordelijkheid bij welke persoon lag.

De ziekenhuizen hebben ook ingezet op goede communicatie, waarbij rekening werd gehouden met de verschillende informatiebehoefte van de diverse betrokken beroepsgroepen. Het was hierbij essentieel om hen goed uit te leggen wat generatieve AI precies is (en vooral ook wat het niet is). Zorgverleners leren hoe deze innovatie veilig en efficiënt gebruikt kan worden, en hoe ze ervoor kunnen zorgen dat ook patiënten er vertrouwen in hebben. Voor de Security Officer is het belangrijk goed op de hoogte te zijn van de veiligheid van het systeem. De AI is bewust geïntegreerd in het EPD, zodat patiëntgegevens altijd veilig binnen het systeem staan en ook de leverancier er nooit bij kan. Ook de afdeling communicatie moet goed voorbereid worden, omdat er kritische vragen kunnen komen over de inzet van deze technologie.

Het is duidelijk dat het UMCG, ETZ en Epic hiermee “een kleine stap voor een ziekenhuis, en een grote stap voor de gezondheidszorg” zetten. Deze bijzondere internationale samenwerking zal het startschot zijn voor ontelbare toepassingen van generatieve AI in de zorg.

Meer lezen?

Wil je meer weten of heb je vragen over dit Koploperinitiatief? Neem contact op met Tom van der Laan

Tom van der Laan

Chief Medical Information Officer en KNO-arts

t.p.van.der.laan@umcg.nl